

دوره چهارم - سال اول

۱۳۷۲ - ۱۳۷۱

شماره ترقیب چاپ ۴۳۸

شماره چاپ سابقه

شماره دفتر ثبت ۱۷۸

تاریخ چاپ ۱۳۷۱/۱۰/۲۷

طرح فوریتی

طرح قانونی ابطال احکام صادره دیوان عدالت اداری
که برخلاف قانون کشت موقت مصوب ۱۳۶۵/۸/۸ و به نفع
مالکین صادر گردیده است

(دو فوریت این طرح در جلسه علنی ۱۳۷۱/۱۰/۲۷ بتصویب رسیده است)

اداره کل قوانین

بسمه تعالی

جبهه الاسلام والمسلمین علی اکبر ناطق ثوری
ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

همانطور که جنابعالی و نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی مستحضرنند مشکل بلاتکلیفی حدود هشتصد هزار هکتار اراضی کشت موقت که از آغاز انقلاب شکوهمند اسلامی در اختیار زارعین قرار داشت بعد از ۸ سال در تاریخ ۱۳۶۵/۸/۸ توسط مجلس محترم شورای اسلامی با رای قاطع بیش از دوسوم نمایندگان حاضر به قانون کشت موقت و به عنوان حکم ثانوی برطرف گردید و چون دزمهلت مقرر (سه سال) اجرای قانون برای هیاتهای ۷ نفره واکذاری و احیاء اراضی مقدور نبود، مجمع تشخیص مصلحت نظام مهلت مذکور را تا پایان سال ۱۳۷۰ تمدید و در بعضی موارد این قانون را تکمیل کرد.

هیاتهای ۷ نفره و ستاد مرکزی آنها در مهلت مذکور تقریباً تمام اراضی مشمول قانون را مورد بررسی و رسیدگی و صدور رای قرار دادند و دفاتر اسناد رسمی نیز برای اکثر این اراضی سند رسمی بنام زارعین صادر و طی تشریفات که در رسانه های کشور منعکس گردیده به زارعین زحماتش سند اراضی واکذار و موجبات خرسندی و دلگرمی آنان را فراهم گردانید.

در قانون فوق الذکر تنها مرجع رسیدگی به شکایات و اعتراضات مالکین ستاد مرکزی هیاتهای واکذاری زمین تعیین گردیده و اکثر مالکین نیز شکایات خود را به ستاد دادند و ستاد نیز بابت به شکایات واصله و پیرونده ها رسیدگی و رای نهایی را که قطعی و لازم الاجراء شناخته شده بود صادر کرده اند.

مالکین این اراضی با اینکه در قانون هیچ مرجع دیگری برای شکایت و اعتراض منظور نگردیده بود به هر جایی متوسل شده و از جمله به دادگاههای حقوقی و نیز به دیوان عدالت اداری مراجعه کردند.

خوشبختانه هیات محترم عمومی دیوان عالی کشور به قانون کشت موقت توجه کافی مبذول و با صدور رای وحدت رویه شماره ۵۴۶ - ۱۳۶۹/۱۱/۳۰ آنها مرجع رسیدگی به شکایات مالکین را ستاد مرکزی اعلام کرد نه محاکم دادگستری و یا دیوان عالی کشور. اما دیوان محترم عدالت اداری بدون توجه به قانون مذکور به شکایات

و تشبثات مالکین رسیدگی کرد و عجب آنکه شعب دیوان عدالت اداری نیز با این مساله برخوردیکسانی نداشته‌اند و بعضی شعب بر اساس قانون کشت موقت ، مرجع رسیدگی به شکایات را ستاد مرکزی دانسته و شکایت مالکین را مردود شمرده لیکن بعضی شعب دیگر وارد ماهیت پرونده و ادعای مالکین شده و به مدارک و اسناد آراء هیاتها که در پرونده‌ها ضبط است توجه نکرده و رای به ابطال آراء هیاتها و اقدامات آنها داده‌اند و در نتیجه اسناد صادره اراضی را که بهم دست زارعین داده شده را باطل ساخته‌اند و گزارشهای موجود حاکی است که متاسفانه اینگونه احکام دیوان عدالت بسیار است و این امر موجبات بدبینی و دلسردی مردم خصوصا زارعین را نسبت به مسؤولان نظام که در قوانین مسووبه مجلس شورای اسلامی باید پاسداری کنند بدبین ساخته است . بطوریکه زارعین زحمتکش و ارجمند ناچار به مقامات مسوول کشور و دستگاه قضائی و نمایندگان مجلس شورای اسلامی و مقام معظم رهبری مدظله شکایت نموده و این امر معظم له را متاثر و مکدر گردانیده است .

لذا ما نمایندگان مجلس شورای اسلامی تقاضا میکنیم طرح زیر با قید دو فوریت در مجلس شورای اسلامی مطرح و بتصویب برسد .

کمال دانشیار - محمد سعید انصاری - نصرت صمدزاده - دکتر کریم زارع - جهان شاه صدیق - جلیل رشیدی - یوسف پور - سید مسعود حسینی - امینی - احمد زه - پور قربان - حسن بیگی - حسین سبحانی - نیا - مقنیان - قسمی - علی محمدی ساوجی - نوروززاده - احمد نیکافر - روحبخش - آذرکیش - مجد آرا - پیش‌بین - یعقوبی - صابر - سلیمانی - سید مسعود حسینی - سید فتح‌آ... حسینی - عبدالرحیم نوربخش - محمد علی کریمی - مقتدائی زادسر - اسماعیل طهری - جادری - سید رضا اکرمی - ربووشه - دکتر فرید - علی بوالفتح - کوهکن - حسین دانا - علی مبینی - محسن راشی - قاسم رمضانپور - سید حشمت موسوی - رضا قلی الهیاری - مجتبی عرفانی - شهریار - سید مصطفی روحانی - عطاءزاده - توکلی - امیر شقایق - جلالی درخشنده - بهروزی - وحید دستجردی - فتاحی - دکتر سیدی علوی - عباس میرحسینی - میرخلیلی - ذبیح‌آ... کریمی - رضوی اردکانی و پنج امضاء خوانا .

طرح قانونی ابطال احکام صادره دیوان عدالت اداری
که برخلاف قانون کشت موقت مصوب ۱۳۶۵/۸/۸ و به نفع
مالکین صادر گردیده است

ماده واجده - - آراء و اقدامات هیاتهای ۷ نفره واکذار و
احیاء اراضی و ستاد مرکزی این هیاتها در مورد اراضی کشت موقت
موضوع قانون مصوب ۱۳۶۵/۸/۸ مجلس شورای اسلامی و اصلاحات مصوب
مجمع تشخیص مصلحت نظام اسلامی تا پایان مهلت قانونی اعم از
اینکه منتهی به صدور سند ثبتی شده یا نشده باشد معتبر و
لازم الاجراء است و هرگونه حکمی که برخلاف آن توسط دیوان عدالت
یاهر دستگاه دیگری صادر شده یا بشود فاقد اعتبار خواهد بود.
تبصره ۱- اجرای مفاد تبصره ۵ قانون مذکور نسبت به اراضی
مشمول بلامانع است.

تبصره ۲- در مورد زمینهایی که در مهلت قانونی مشمول قانون کشت
موقت شناخته شده ولیکن به مرحله صدور سند نرسیده است، دفاتر اسناد رسمی
و ادارات ثبت اسناد و املاک مکلف اند بنابه درخواست هیاتهای ۷
نفره در جهت انتقال یا اصلاح اسناد اقدام نمایند.

تبصره ۳- آن دسته از اراضی که در اجرای تبصره ۳ قانون کشت موقت
در اختیار هیاتهای ۷ نفره قرار گرفته توسط این هیاتها به قیمت منطقه ای
(ارزش معاملاتی) به افراد بی زمین یا کم زمین و فاقد درآمد کافی یا رعایت
اولویت برای بومیان ساکن محل بصورت بیع شرط واگذار خواهد شد.

تبصره ۴- در موردیکه زارعین از امضاء اسناد کشت موقت
خودداری کنند زمین به مالکان قانونی در صورتیکه حضور داشته باشند
مسترد میگردد و در غیر این صورت به زارعین واجد شرایط موضوع
تبصره ۳ این قانون واگذار خواهد شد.

تبصره ۵- زارعین یا مالکین اراضی کشت موقت در صورتیکه
به نحوه اجزاء قانون توسط هیاتها اعتراض یا شکایت مستندی
داشته باشند در ستاد مرکزی واکذار زمین توسط اعضاء سندر در
ماده ۷ قانون واکذار و احیاء اراضی مصوب شورای انقلاب جمهوری
اسلامی ایران مورد رسیدگی قرار میگیرد و کلیه تصمیماتی که با
به رای از مجموع اعضاء پنج نفر که نظر نماینده ولی فقیه را
همراه داشته باشد معتبر و لازم الاجراء خواهد بود.

قانون واگذاری زمینهای بایر و دایر که بعد از انقلاب بصورت کشت موثقت در اختیار کشاورزان قرار گرفته است

ماده واحده - کلیه اراضی بایر و دایر که بعد از پیروزی انقلاب اسلامی بنحوی تا پایان سال ۳۵۹ در سراسر کشور و تا پایان سال ۱۳۶۳ در مناطق گردنشین در اختیار غیرمالک قرار گرفته و روی زمین کشت نموده اند (کشت موثقت) به حکم ضرورت به کشاورزان متصرف که واجد شرایط زیر باشند :

الف - بی زمین یا کم زمین .

ب - نمر درآمد کافی غیر از کشاورزی نداشته باشند .

ج - ساکن محل باشند .

به اقتضای واگذار میشود و سند مالکیت رسمی و ثبتی بصورت بیع شرط

با معرفی هیأتی هفت نفره واگذاری زمین به آنان داده خواهد شد و پس از پرداخت آخرین قسط سند قطعی میگردد و بهاء عادلانه آن به صاحبان زمین بعد از کسر بدهی قانونی و شرعی پرداخت خواهد شد .

تبصره ۱ - مالک یا مالکینی که مالکیت آنها مورد اعتراض و اشکال

باشد پس از تأیید دادگاه انقلاب اسلامی بهاء عادلانه به آنها پرداخت خواهد شد .

تبصره ۲ - زمینهایی که بین مالک یا مالکین آنها و متصرف یا متصرفین فعلی به عناوین مختلف شرعی از قبیل اجاره بیع و سزاعه و غیره توافق وجود دارد از این قانون مستثنی هستند .

تبصره ۳ - آن قسمت از اراضی مذکور در صد این ماده که در اختیار نهادها قرار دارد ، در اختیار هیأتی هفت نفره قرار داده میشود تا طبق مناد این ماده واحده عمل شود .

تبصره ۴ - هرگاه متصرفین واجد شرایط فوق نباشد زمین از آنان مسترد و در اختیار مالک قرار میگردد و یا مطابق تبصره ۳ عمل میشود .

تبصره ۵ - افراد صاحب زمین یا صاحب نسق در صورتی که بشروعیت مالکیت آنان مورد تأیید دادگاه انقلاب اسلامی باشد و ممر درآمد کافی نداشته باشند تا میزان سه برابر عرف محل از این قانون مستثنی میباشند و در صورتی که تصرف شده باشد به آنان مسترد میگردد .

تبصره ۶ - در هر مورد که زمین از کشاورز واجد شرایط گرفته میشود وزارت کشاورزی موظف است همزمان در حد توان و در صورت تسایل کشاورزی مزبور ، قطعه زمین دیگری به تناسب نیاز در اختیارش قرار دهد .

تبصره ۷ - در صورت استنکاف مالکین از اجرای این قانون ستاد مرکزی هیأتی واگذاری زمین به نمایندگی از طرف مستنکف استناد مربوطه را اعضاء خواهد نمود .

تبصره ۸ - این قانون بنا به ضرورت به مدت سه سال تصویب و اجراء میگردد و از تاریخ تصویب لازم الاجراء است .

تبصره ۹ - آئیننامه اجرائی این ماده واحده ظرف مدت دو ماه توسط وزارت کشاورزی و ستاد مرکزی هیأتیهای واگذاری زمین تهیه و به تصویب هیأت دولت خواهد رسید.

اصلاح قانون واگذاری زمینهای بایر و دایر که بعد از انقلاب به صورت کشت موقت در اختیار کشاورزان قرار گرفته است مصوب ۱۳۹۵/۸/۸

مجلس و این ماده ای آن

ماده ۱ - تبصره های ذیل بعنوان تبصره های ماده ۱ و تبصره های ماده ۲ به آئیننامه قانون واگذاری زمینهای بایر و دایر که بعد از انقلاب به صورت کشت موقت در اختیار کشاورزان قرار گرفته است مصوب ۱۳۹۵/۸/۸ و مجلس، اضافه میگردد.

تبصره ۳ - ماده ۱ و چنانچه در اجرای قانون مزبور جهت تعیین مشخصات ملک و تشخیص حدود ثبتی و یا از سایر جهات، هیأتها با مشکل مواجه گردند که حل آن به فوریت منظور نباشد مراتب را برای تنظیم سند به دفترخانه اعلام می نمایند و دفاتر اسناد رسمی موظفند پس از استعلامات لازم با ذکر موارد اشکال، سند بیع شرط را تنظیم نمایند و در مواردی که حضور مالک در دفترخانه ممکن نباشد نماینده ای، هیأت، هفت تنه ای، واگذاری زمین به قائم مقامی مالک و در موارد اختلافی به قائم مقامی مالک واقعی و لو معین نباشد، سند بیع شرط تنظیمی را انشاء خواهد کرد.

تبصره های ماده ۵ - اعلام و معرفی کشاورزان واجد شرایط مذکور در قانون از طرف هیأتها، به دفاتر اسناد رسمی به منزله ای اجرای قانون در جهت مقرر تلقی میگردد. ماده ۱ و این تبصره های ذیل بعنوان تبصره های ۱، ۲، ۳ و ۴ به قانون

واگذاری زمینهای بایر و دایر که بعد از انقلاب به صورت کشت موقت در اختیار کشاورزان قرار گرفته است مصوب ۱۳۹۵/۸/۸ و مجلس، اضافه میگردد. تبصره ۱ - واگذاری اراضی کشت موقت به کشاورزان بر اساس میزان تصرف آنها انجام میگردد و در مواردیکه زمین بصورت جمعی تصرف شده و کشت بیشت و سلاک و زرع روشنی برای تقسیم وجود ندارد، در صورت تقسیم یکسهم مساوی، تقسیم خواهد شد.

تبصره ۲ - اربابهای اراضی کشت موقت بر اساس قیمت منطقه ای (ارزش معاسلاتی)، زمان اجرای قانون تعیین میگردد. تبصره ۳ - به منظور حفظ یکپارچگی اراضی بزرگ کشت موقت (حدود مدیه کتار و بالاتر) و جلوگیری از قطعه قطعه شدن آنها، متصرفین این اراضی با حفظ مالکیت هر کدام موظفند در قالب تعاونیهایی تولیدی، شاع اراضی را مورد بهره برداری قرار دهند. تبصره ۴ - هیأت اجرای قانون واگذاری زمینهای بایر و دایر که بعد از انقلاب به صورت کشت موقت در اختیار کشاورزان قرار گرفته است تا پنج سال از تاریخ تصویب در مجلس نباید بگذرد.

مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام در خصوص «آئیننامه اجرایی قانون واگذاری زمینهای دایر و بایر که بعد از انقلاب به صورت کشت موقت در اختیار کشاورزان قرار گرفته است»

ماده واحده - تبصره ماده ۳ و تبصره ۳ ماده ۴ آئیننامه اجرایی قانون واگذاری زمینهای دایر و بایر که بعد از انقلاب به صورت کشت موقت در اختیار کشاورزان قرار گرفته است مصوب ۱۳۶۵/۸/۸ به قوت خود باقی است .
در موارد اعتراض به تبصره ۳ ماده ۴ نظر نماینده ولی فقیه در ستاد مرکزی هیأت های واگذاری زمین سلاک عمل خواهد بود .

موضوع «آئیننامه اجرایی قانون واگذاری زمینهای دایر و بایر که بعد از انقلاب به صورت کشت موقت در اختیار کشاورزان قرار گرفته است» در اجرای بند هشتم اصل یکصد و نهمین و دهم قانون اساسی در جلسه مورخ ختم اسفندماه یک هزار و سیصد و شصت و نه مجمع تشخیص مصلحت نظام بررسی و به شرح ماده واحده فوق به تصویب رسید .

مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام، در خصوص تمدید مهلت اجرای قانون واگذاری زمینهای بایر و دایر که بعد از انقلاب به صورت کشت موقت در اختیار کشاورزان قرار گرفته است

ماده واحده - مهلت اجرای قانون واگذاری زمین های بایر و دایر که بعد از انقلاب به صورت کشت موقت در اختیار کشاورزان قرار گرفته است، تا پایان سال ۱۳۷۰ تمدید می گردد .

موضوع « تمدید مهلت اجرای قانون واگذاری زمینهای بایر و دایر که بعد از انقلاب به صورت کشت موقت در اختیار کشاورزان قرار گرفته است» در اجرای بند هشتم اصل یکصد و نهمین و دهم قانون اساسی، در جلسه مورخ بیست و پنجم مهرماه یک هزار و سیصد و هفتاد مجمع تشخیص مصلحت نظام بررسی و به شرح ماده واحده فوق به تصویب رسید .